

VETERINARSKI FAKULTET

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU

Heinzelova 55

Tel.: 01 2390 111

Odjel za animalnu proizvodnju i biotehnologiju

Zavod za higijenu, ponašanje i dobrobit životinja

Ur. broj: 75/2018

Zagreb, 27. kolovoza 2018.

IZVEDBENI PLAN

Naziv predmeta: Okoliš, ponašanje i dobrobit životinja

ak. god. 2018./2019.

Voditelj predmeta: prof. dr. sc. Željko Pavičić

Nastavnici na predmetu: izv. prof. dr. sc. Kristina Matković, doc. dr. sc. Gordana Gregurić Gračner, doc. dr. sc. Mario Ostović

Datum početka nastave: 03. listopada 2018.

Datum završetka nastave: 19. studenoga 2018.

Termini održavanja PREDAVANJA u akademskoj godini 2018./2019.

Predavanja				
Datum	Tematska jedinica	Nastavnik	Mjesto i vrijeme održavanja	Literatura / priprema
Srijeda, 03.10.2018. 12-14 sati	Higijena tla i površinskih voda	Doc. dr. sc. Gordana Gregurić Gračner	Velika predavaonica	Vidi popis literature
Ponedjeljak, 15.10.2018. 12-14 sati	Higijena vode za piće i napajanje	Doc. dr. sc. Mario Ostović	Velika predavaonica	Vidi popis literature
Ponedjeljak, 22.10.2018. 12-14 sati	Ponašanje životinja	Izv. prof. dr. sc. Kristina Matković	Velika predavaonica	Vidi popis literature
Srijeda, 24.10.2018. 08-10 sati	Dobrobit životinja	Prof. dr. sc. Željko Pavičić	Velika predavaonica	Vidi popis literature

Termini održavanja SEMINARA u akademskoj godini 2018./2019.

Seminari					
Datum	Tematska jedinica	Nastavnik	Skupina	Mjesto i vrijeme održavanja	Literatura / priprema
Srijeda, 03.10.2018.	Onečišćenje tla i površinskih voda. Higijena pašnjaka.	Svi nastavnici	14-16 sati; 1., 2., 3. i 4. skupina	Velika predavaonica	Radni materijal
Četvrtak, 04.10.2018.	Onečišćenje tla i površinskih voda. Higijena pašnjaka.	Svi nastavnici	12-14 sati; 9., 10., 11. i 12. skupina 14-16 sati; 5., 6., 7. i 8. skupina	Velika predavaonica	Radni materijal
Četvrtak, 04.10.2018.	Ponašanje i dobrobit ovaca i koza	Svi nastavnici	10-12 sati; 1., 2., 3. i 4. skupina	Velika predavaonica	Radni materijal
Petak, 05.10.2018.	Ponašanje i dobrobit ovaca i koza	Svi nastavnici	08-10 sati; 7., 8., 11. i 12. skupina Velika predavaonica; 14-16 sati; 5., 6., 9. i 10. skupina Predavaonica Zavoda za kemiju i biokemiju	Velika predavaonica; Predavaonica Zavoda za kemiju i biokemiju	Radni materijal
Utorak, 09.10.2018.	Ponašanje i dobrobit laboratorijskih životinja	Svi nastavnici	08-10 sati; 3., 4., 5. i 6. skupina Predavaonica Zavoda za kemiju i biokemiju; 14-16 sati; 1., 2., 9. i 10. skupina Velika predavaonica	Predavaonica Zavoda za kemiju i biokemiju; Velika predavaonica	Radni materijal
Srijeda, 10.10.2018.	Ponašanje i dobrobit laboratorijskih životinja	Svi nastavnici	08-10 sati; 7., 8., 11. i 12. skupina	Velika predavaonica	Radni materijal
Četvrtak, 11.10.2018.	Dobrobit životinja u klaonicama. Dobrobit akvatičnih organizama.	Svi nastavnici	10-12 sati; 5., 6., 11. i 12. skupina 14-16 sati; 1., 2., 3. i 4. skupina	Velika predavaonica	Radni materijal
Petak, 12.10.2018.	Dobrobit životinja u klaonicama. Dobrobit akvatičnih organizama.	Svi nastavnici	10-12 sati; 7., 8., 9. i 10. skupina	Velika predavaonica	Radni materijal

Termini održavanja VJEŽBI u akademskoj godini 2018./2019.

Vježbe						
Datum	Tematska jedinica	Voditelj	Oblik vježbi (čl. 34 Pravilnika o integriranom studiju)	Skupina	Mjesto i vrijeme održavanja	Literatura / priprema
Ponedjeljak, 15.10.2018.	Higijena tla	Svi nastavnici	Laboratorijske	14-16 sati; 11. i 12. skupina	Zavod za higijenu, ponašanje i dobrobit životinja	Radni materijal - praktikum
Utorak, 16.10.2018.	Higijena tla	Svi nastavnici	Laboratorijske	10-12 sati; 3. i 4. skupina 14-16 sati; 1. i 2. skupina 16-18 sati; 9. i 10. skupina	Zavod za higijenu, ponašanje i dobrobit životinja	Radni materijal - praktikum
Srijeda, 17.10.2018.	Higijena tla	Svi nastavnici	Laboratorijske	10-12 sati; 7. i 8. skupina 12-14 sati; 5. i 6. skupina	Zavod za higijenu, ponašanje i dobrobit životinja	Radni materijal - praktikum
Srijeda, 17.10.2018.	Higijena vode za piće I.	Svi nastavnici	Laboratorijske	14-16 sati; 9. i 10. skupina	Zavod za higijenu, ponašanje i dobrobit životinja	Radni materijal - praktikum
Četvrtak, 18.10.2018.	Higijena vode za piće I.	Svi nastavnici	Laboratorijske	08-10 sati; 1. i 2. skupina 10-12 sati; 5. i 6. skupina 12-14 sati; 7. i 8. skupina 14-16 sati; 3. i 4. skupina	Zavod za higijenu, ponašanje i dobrobit životinja	Radni materijal - praktikum
Petak, 19.10.2018.	Higijena vode za piće I.	Svi nastavnici	Laboratorijske	14-16 sati; 11. i 12. skupina	Zavod za higijenu, ponašanje i dobrobit životinja	Radni materijal - praktikum
Ponedjeljak, 22.10.2018.	Higijena vode za piće II.	Svi nastavnici	Laboratorijske	14-16 sati; 1. i 2. skupina 16-18 sati; 3. i 4. skupina	Zavod za higijenu, ponašanje i dobrobit životinja	Radni materijal - praktikum
Utorak, 23.10.2018.	Higijena vode za piće II.	Svi nastavnici	Laboratorijske	10-12 sati; 11. i 12. skupina 12-14 sati; 5. i 6. skupina 14-16 sati; 7. i 8. skupina 16-18 sati; 9. i 10. skupina	Zavod za higijenu, ponašanje i dobrobit životinja	Radni materijal - praktikum
Srijeda, 24.10.2018.	Izrada etograma	Svi nastavnici	Metodičke	12-14 sati; 11. i 12. skupina 14-16 sati; 9. i 10. skupina	Predavaonica Zavoda za fiziku	Radni materijal
Četvrtak, 25.10.2018.	Izrada etograma	Svi nastavnici	Metodičke	12-14 sati; 7. i 8. skupina 14-16 sati; 5. i 6. skupina	Velika predavaonica	Radni materijal

Petak, 26.10.2018.	Izrada etograma	Svi nastavnici	Metodičke	10-12 sati; 1. i 2. skupina 12-14 sati; 3. i 4. skupina	Predavaonica Zavoda za fiziku	Radni materijal
Petak, 26.10.2018.	Ponašanje i dobrobit peradi	Svi nastavnici	Metodičke	14-16 sati; 5. i 6. skupina	Predavaonica Zavoda za fiziku	Radni materijal
Ponedjeljak, 29.10.2018.	Ponašanje i dobrobit peradi	Svi nastavnici	Metodičke	10-12 sati; 3. i 4. skupina 12-14 sati; 9. i 10. skupina 14-16 sati; 11. i 12. skupina	Predavaonica Zavoda za kemiju i biokemiju	Radni materijal
Utorak, 30.10.2018.	Ponašanje i dobrobit peradi	Svi nastavnici	Metodičke	8-10 sati; 1. i 2. skupina Predavaonica Zavoda za fiziku 14-16 sati; 7. i 8. skupina Amfiteatar	Predavaonica Zavoda za fiziku; Amfiteatar	Radni materijal
Utorak, 30.10.2018.	Ponašanje i dobrobit goveda	Svi nastavnici	Metodičke	12-14 sati; 3. i 4. skupina	Amfiteatar	Radni materijal
Srijeda, 31.10.2018.	Ponašanje i dobrobit goveda	Svi nastavnici	Metodičke	8-10 sati; 9. i 10. skupina Predavaonica Zavoda za veterinarsku patologiju; 12-14 sati; 11. i 12. skupina Histološka vježbaonica; 14-16 sati; 5. i 6. skupina Histološka vježbaonica; 16-18 sati; 7. i 8. skupina Amfiteatar	Predavaonica Zavoda za veterinarsku patologiju; Histološka vježbaonica; Amfiteatar	Radni materijal
Ponedjeljak, 05.11.2018.	Ponašanje i dobrobit goveda	Svi nastavnici	Metodičke	12-14 sati; 1. i 2. skupina	Predavaonica Zavoda za veterinarsku patologiju	Radni materijal
Ponedjeljak, 05.11.2018.	Ponašanje i dobrobit svinja	Svi nastavnici	Metodičke	08-10 sati; 7. i 8. skupina 10-12 sati; 5. i 6. skupina	Predavaonica Zavoda za veterinarsku patologiju	Radni materijal
Utorak, 06.11.2018.	Ponašanje i dobrobit svinja	Svi nastavnici	Metodičke	10-12 sati; 11. i 12. skupina 12-14 sati; 9. i 10. skupina 14-16 sati; 3. i 4. skupina	Predavaonica Zavoda za veterinarsku patologiju	Radni materijal
Srijeda, 07.11.2018.	Ponašanje i dobrobit svinja	Svi nastavnici	Metodičke	10-12 sati; 1. i 2. skupina	Predavaonica Zavoda za veterinarsku patologiju	Radni materijal
Srijeda,	Ponašanje i dobrobit	Svi nastavnici	Metodičke	08-10 sati; 5. i 6. skupina	Predavaonica Zavoda	Radni materijal

07.11.2018.	konja			Predavaonica Zavoda za sudsko i upravno veterinarstvo; 14-16 sati; 9. i 10. skupina Predavaonica Zavoda za veterinarsku patologiju; 16-18 sati; 1. i 2. skupina Predavaonica Zavoda za veterinarsku patologiju	za sudsko i upravno veterinarstvo; Predavaonica Zavoda za veterinarsku patologiju	
Četvrtak, 08.11.2018.	Ponašanje i dobrobit konja	Svi nastavnici	Metodičke	10-12 sati; 7. i 8. skupina 14-16 sati; 11. i 12. skupina 16-18 sati; 3. i 4. skupina	Predavaonica Zavoda za veterinarsku patologiju	Radni materijal
Ponedjeljak, 12.11.2018.	Ponašanje i dobrobit pasa i mačaka	Svi nastavnici	Metodičke	08-10 sati; 3. i 4. skupina 10-12 sati; 7. i 8. skupina 12-14 sati; 1. i 2. skupina 14-16 sati; 5. i 6. skupina 16-18 sati; 9. i 10. skupina	Predavaonica Zavoda za veterinarsku patologiju	Radni materijal
Utorak, 13.11.2018.	Ponašanje i dobrobit pasa i mačaka	Svi nastavnici	Metodičke	10-12 sati; 11. i 12. skupina	Amfiteatar	Radni materijal
Utorak, 13.11.2018.	Poremećaji u ponašanju životinja	Svi nastavnici	Metodičke	12-14 sati; 9. i 10. skupina 14-16 sati; 5. i 6. skupina 16-18 sati; 11. i 12. skupina	Amfiteatar	Radni materijal
Srijeda, 14.11.2018.	Poremećaji u ponašanju životinja	Svi nastavnici	Metodičke	08-10 sati; 1. i 2. skupina 12-14 sati; 7. i 8. skupina 14-16 sati; 3. i 4. skupina	Amfiteatar	Radni materijal
Četvrtak, 15.11.2018.	Primijenjena etologija I.	Svi nastavnici	Metodičke	08-10 sati; 1. i 2. skupina Amfiteatar; 10-12 sati; 3. i 4. skupina Amfiteatar; 12-14 sati; 7. i 8. skupina Amfiteatar; 14-16 sati; 9. i 10. skupina Predavaonica Zavoda za veterinarsku patologiju	Amfiteatar; Predavaonica Zavoda za veterinarsku patologiju	Radni materijal
Petak, 16.11.2018.	Primijenjena etologija I.	Svi nastavnici	Metodičke	10-12 sati; 5. i 6. skupina 14-16 sati; 11. i 12. skupina	Predavaonica Zavoda za veterinarsku	Radni materijal

					patologiju	
Petak, 16.11.2018.	Primijenjena etologija II.	Svi nastavnici	Metodičke	8-10 sati; 1. i 2. skupina 12-14 sati; 3. i 4. skupina 16-18 sati; 7. i 8. skupina	Predavaonica Zavoda za veterinarsku patologiju	Radni materijal
Ponedjeljak, 19.11.2018.	Primijenjena etologija II.	Svi nastavnici	Metodičke	10-12 sati; 5. i 6. skupina 12-14 sati; 9. i 10. skupina 14-16 sati; 11. i 12. skupina	Velika predavaonica	Radni materijal

KONTINUIRANA PROVJERA ZNANJA

Prisutnost na predavanjima	Tijekom semestra student mora biti prisutan na 4 sata predavanja kako bi ostvario minimalna 3 boda. Ostvarivi maksimalni broj bodova iz ovog elementa ocjenjivanja je 6.
Prisutnost na seminarima	Tijekom semestra student mora biti prisutan na 5 sati seminara kako bi ostvario minimalna 4 boda. Ostvarivi maksimalni broj bodova iz ovog elementa ocjenjivanja je 6.
Prisutnost na vježbama	Tijekom semestra student mora biti prisutan na 16 sati vježbi kako bi ostvario minimalna 4 boda. Ostvarivi maksimalni broj bodova iz ovog elementa ocjenjivanja je 6.
Aktivnost na seminarima / vježbama	Aktivnost na vježbama i seminarima boduje se na sljedeći način: za tri točna odgovora tijekom vježbi (svaki odgovor vrijedi 1 bod) student će ostvariti tri boda. Za izradu seminarskog rada ostvaruje dodatna dva boda. Ukoliko je seminar održan u PP, student ostvaruje još dodatna dva boda. S ukupno prikupljenih 7 bodova student će ostvariti maksimalnih 10 bodova. Za minimalnih 5 bodova student mora prikupiti 4 boda iz ovog elementa ocjenjivanja.
Završni ispit	Minimalni uvjeti za prolaz iz prvog, drugog, trećeg, četvrtog i petog elementa ocjenjivanja objedinjuju se i iznose 36 bodova. Kako bi pristupio završnom ispitu, potrebno je da student ostvari navedenih 36 bodova. Završni ispit započinje kratkom analizom ostvarenih rezultata svakog pojedinog studenta iz prvih pet aktivnosti kontinuiranog praćenja nastave. Završni ispit provodit će se u obliku usmenog ispita, koji se sastoji od 8 pitanja (2 boda za „dovoljan“ odgovor po pitanju, 3 boda za „dobar“ odgovor po pitanju, 4 boda za „vrlo dobar“ odgovor po pitanju, 5 za „izvrstan“ odgovor po pitanju). S ukupno prikupljenih 40 bodova student će ostvariti maksimalnih 40 bodova. Za minimalna 24 boda student mora prikupiti 24 boda iz ovog elementa ocjenjivanja.
Uvjeti za dobivanje potpisa	Sukladno članku 45, stavak 3 i 4 Pravilnika o integriranom preddiplomskom i diplomskom studiju student može opravdano izostati s nastave pojedinog predmeta do 50 posto fonda sati predavanja, 30 posto fonda sati seminara i 30 posto fonda sati vježbi odnosno stručno-kliničkog rada. Svaka ustrojvena jedinica za svoje matične predmete određuje način kontrole pohađanja nastave, pri čemu se na početku semestra mora u apsolutnim brojevima utvrditi maksimum opravdanih izostanaka i način nadoknade.

NAČIN PROVJERE ZNANJA

Kolokvij	Tijekom semestra kontinuirana provjera znanja provodit će se u obliku 2 pisana kolokvija. Svaki kolokvij se sastoji od 8 pitanja (svaki točan odgovor nosi 1 bod). S ukupno prikupljenih 16 bodova student će ostvariti maksimalna 32 boda. Za minimalnih 20 bodova student mora prikupiti 10 bodova iz ovog elementa ocjenjivanja, uz uvjet da na svakom kolokviju prikupi 5 bodova.
Ispitni rokovi (datumi)	08.11.2018., 09.01.2019., 30.01.2019., 14.02.2019.
Oblik završnog ispita	Usmeni ispit

LITERATURA

Obavezna literatura	<ol style="list-style-type: none"> Asaj, A. (2003): Higijena na farmi i u okolišu. Medicinska naklada, Zagreb. Lorenz, K. (1993): Temelji etologije. Biblioteka Novi svijet, Nakladni zavod Globus, Zagreb. Martinović, J. (2000): Tla u Hrvatskoj. Pokret prijatelja prirode „Lijepa naša“, Zagreb. Pavičić, Ž., K. Matković (ur.) (2014): Ponašanje domaćih životinja, prema 2. engleskom izdanju. Veterinarski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb. Senčić, Đ., Ž. Pavičić, Ž. Bukvić (1996): Intenzivno svinjogojstvo. Nova Zemlja, Osijek. Vučemilo, M. (2008): Higijena i bioekologija u peradarstvu. Veterinarski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb. Vučemilo, M., A. Tofant (2009): Praktikum - Okoliš i higijena držanja životinja. Naklada Slap, Jastrebarsko.
Dopunska literatura	<ol style="list-style-type: none"> Appleby, M. C., J. A. Mench, I. A. S. Olsson, B. O. Hughes (eds.) (2011): Animal welfare. 2nd edition. CAB International, Cambridge University Press, Cambridge, UK. Broom, D. M., A. F. Fraser (2007): Domestic animal behaviour and welfare. 4th edition. CAB International, Cambridge University Press, Cambridge, UK. Grandin, T. (ed.) (2010): Improving animal welfare: a practical approach. CAB International, Cambridge University Press, Cambridge, UK. Harrison, R. M. (1995): Pollution: causes, effects and control. 2nd edition. The Royal Society of Chemistry, Cambridge, UK. Haupt, K. A. (2011): Domestic animal behavior for veterinarians and animal scientists. 5th edition. Wiley-Blackwell, John Wiley & Sons, Inc. Methling, W., J. Unshelm (2002): Umwelt- und tier-gerechte Haltung von Nutz-, Heim- und Begleittieren. Parey Buchverlag, Berlin, Deutschland. Turner, J. (2010): Animal breeding, welfare and society. Earthscan Ltd., London, UK.

8. Webster, J. (ed.) (2011): Management and welfare of farm animals. The UFAW farm handbook. 5th edition. Wiley-Blackwell, John Wiley & Sons, Inc.

CILJEVI I ISHODI UČENJA

Cilj predmeta	Cilj ovog kolegija je da se obradom pojedinih tematskih cjelina stječu uvjeti za lakše razumijevanje i stjecanje znanja iz drugih kolegija iz preventivne veterinarske medicine, ponajprije iz predmeta Higijena i držanje životinja koji se obrađuje u nastavku studija, tijekom III. i IV. semestra.
Ishodi učenja	Kolegij je jedan od temeljnih predmeta iz preventivne veterinarske medicine u kojem će se stjecati znanja o konceptu ponašanja i dobrobiti životinja kako bi se u praksi osigurali uvjeti u kojima će životinja izraziti ponašanje svojstveno svojoj vrsti i pritom se dobro osjećati. Osim toga, studenti će učiti o utjecaju tla i vode na zdravlje, proizvodnju i reprodukciju životinja, ali i o utjecaju životinja na spomenute okolišne čimbenike radi očuvanja biološko-ekoloških odnosa u okolišu.

ZAKLJUČIVANJE OCJENE

<i>Bodovi</i>	<i>Ocjena</i>
do 59	1 (F)
60-68	2 (E)
69-76	2 (D)
77-84	3 (C)
85-92	4 (B)
93-100	5 (A)

Voditelj predmeta:

Predstojnik zavoda / klinike:

Napomena: Voditelj predmeta dužan je dostaviti Izvedbeni plan svim nastavnicima i suradnicima na predmetu.

Kolegij:

**SUSTAV OCJENJIVANJA STUDENATA PREMA PREDMETIMA SADRŽANIMA OD
PREDAVANJA, SEMINARA I VJEŽBI**

Vrste aktivnosti	Najmanji broj bodova	Najveći broj bodova
Prisutnost na predavanjima	3	6
Prisutnost na seminarima	4	6
Prisutnost na vježbama	4	6
Aktivnost na seminarima / vježbama	5	10
Kontinuirane provjere znanja	20	32
Završni ispit	24	40
UKUPNO	60	100

**SUSTAV OCJENJIVANJA STUDENATA PREMA PREDMETIMA SADRŽANIMA OD PREDAVANJA
I VJEŽBI**

Vrste aktivnosti	Najmanji broj bodova	Najveći broj bodova
Prisutnost na predavanjima	3	6
Prisutnost na vježbama	8	12
Aktivnost na vježbama	5	10
Kontinuirane provjere znanja	20	32
Završni ispit	24	40
UKUPNO	60	100

**SUSTAV OCJENJIVANJA STUDENATA PREMA PREDMETIMA SADRŽANIMA OD SEMINARA I
VJEŽBI**

Vrste aktivnosti	Najmanji broj bodova	Najveći broj bodova
Prisutnost na seminarima / vježbama	11	18
Aktivnost na seminarima / vježbama	5	10
Kontinuirane provjere znanja	20	32
Završni ispit	24	40
UKUPNO	60	100